

Секція 1

**ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ
СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ**

УДК 336.2

БОШОТА Н. В.

к. е. н., ст. викладач

ДАЛЕКОРЕЙ Т. М.

Мукачівський державний університет

**ПОДАТОК НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ ЯК ОСНОВНИЙ
БЮДЖЕТОУТВОРЮЮЧИЙ ПОДАТОК**

На шляху переходу України до ринкових відносин особливо актуальною є проблема своєчасного забезпечення грошовими ресурсами дохідної частини державного бюджету. Вирішення цієї вкрай важливої проблеми значною мірою залежить від ефективності діяльності фіскальної служби, а також розробки науково-обґрунтованої системи оподаткування, яка б відповідала реаліям сьогоdnішнього дня, забезпечувала зростання податкових надходжень до бюджету та підвищувала рівень збору податкових платежів.

Податок на додану вартість (далі – ПДВ) в Україні є основним бюджетоутворюючим податком незважаючи на складність механізму його адміністрування, що пов'язано з високим рівнем податкового боргу, ухиленням, податковими пільгами. З моменту прийняття Податкового кодексу докладалося чимало зусиль для усунення недоліків у формуванні бази оподаткування та техніці обчислення ПДВ, удосконалення механізму бюджетного відшкодування ПДВ тощо. Вперше він був введений у Франції в 1954 р. економістом М. Лоре. Дещо пізніше, ПДВ набув поширення в багатьох інших країнах світу [3].

ПДВ – це непрямий податок, який включається в ціну товарів (робіт, послуг) та сплачується покупцем, але його облік та перерахування до державного бюджету здійснює продавець (податковий агент) [1].

Надходження ПДВ у загальній структурі податкових надходжень з кожним роком зростає і за 2017 рік становили 69,2% (рис. 1).

ПДВ застосовується багатьма країнами світу. Наявність даного податку є однією з умов вступу до Європейського союзу. В Україні ПДВ було введено 1 січня 1992 р. його ставка складала 28 %, на сьогоднішній день її зменшено до 20% [3].

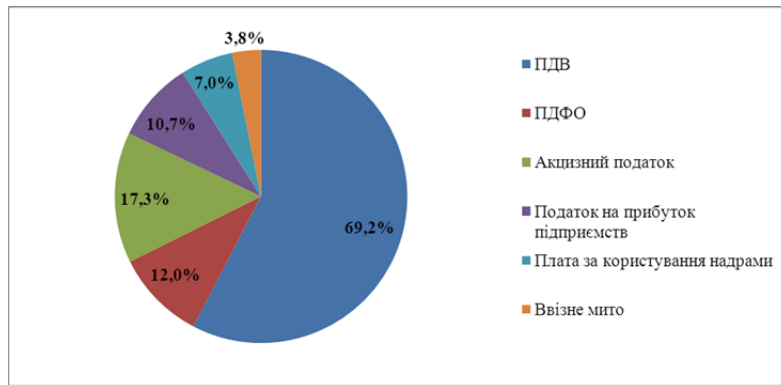

Рис. 1. Структура податкових надходжень до Державного бюджету України у 2017 р., %

Джерело: [2]

У 2017 р. надходження ПДВ до Державного бюджету України склали 434041 млн грн., що на 31,6% більше ніж у 2016 р. Динаміка надходжень ПДВ 2008-2017 рр. відображена на рис. 2.

Рис. 2. Динаміка надходжень ПДВ до Державного бюджету за 2008-2017 рр., млн. грн

Джерело: [2]

ПДВ має також свої переваги та недоліки (рис. 3).

Податок на додану вартість	
Переваги	Недоліки
<ul style="list-style-type: none"> - Відсутність подвійного оподаткування і кумулятивного ефекту; - Регулює розмір зарплати і цін; - Дає можливість стримувати невиправданий ріст цін; - Рівність умов щодо сплати як виробникам так і продавцям; - Надходження коштів до бюджету держави. 	<ul style="list-style-type: none"> - Складний розвиток виробництва; - потребує підготовки персоналу фіскальної служби; - складний механізм нарахування і сплати; - можливість ухиляння в умовах недосконалого бухгалтерського обліку

Рис. 3. Переваги та недоліки ПДВ в Україні

Джерело: [4]

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВО-КРЕДИТНОЇ СИСТЕМИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Однією з переваг є те, що даний податок має високу фіскальну ефективність, займає значну частку у податкових надходженнях до Державного бюджету України. Проте, поряд з цим, він впливає на загальний рівень цін, що значно впливає на діяльність суб'єктів господарювання.

Отже, можна зробити висновок, що ПДВ є основним бюджетоутворюючим податком, адже саме він приносить значну частку податкових надходжень. На відміну від держав ЄС, де основні надходження забезпечуються прибутковим податком з громадян, в Україні цей податок стоїть на першому місці за його фіскальним значенням. Однією з причин може бути ставка податку: у країнах ЄС існує власна шкала ставок, яка передбачає застосування знижених ставок (які можуть бути нижче 5%) на найбільш значущі з соціальної точки зору категорії товарів (у тому числі продукти харчування).

Література

1. Податковий кодекс України: закон України від 02.12.2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.
2. Ціна держави. Бюджет України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://cost.ua/budget/revenue/>.
3. Оксенюк О. І. Роль податку на додану вартість у формуванні доходів державного бюджету України / О. І. Оксенюк // Інноваційна економіка. – № 1. – 2013. – С. 253-258.
4. Щербина Ю. О. Переваги і недоліки податку на додану вартість / Ю. О. Щербина, Г. М. Рябенко // Студентський науковий вісник: науково-теоретичний журнал. – 2013. – № 1 (8). – С. 79-84.

УДК 338

БРАТЮК В. П.

к. е. н., доцент
Мукачівський державний університет

БУРДЮХ Л. Ю.

Мукачівський державний університет

ДЖЕРЕЛА ФОРМУВАННЯ КАПІТАЛУ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

Страховий ринок виступає важливою складовою фінансового ринку України, яка концентрує великі обсяги фінансових ресурсів, а також сприяє розширенню обсягу інвестицій, тому значна увага приділяється аналізу діяльності страхових компаній. Платоспроможність та ефективність роботи страховика визначається обсягом його капіталу, тому дослідження джерел формування капіталу страхової організації є надзвичайно актуальним.

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>